

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
Egy hóra.
Negyedévre

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A polgármester.

Debrecen, július 16.

Kovács József polgármester felháborító módon krompromittálta Debrecen városát azzal a levéllel, a melyet Boda Dezső volt kormánybiztoshoz intézett.

Hosszu idő után pattant ki ez a kellemetlen dolog, s most az egész országban erről beszélnek. Megdöbbenéssel konstatálja mindenki, hogy Debrecen polgármestere köszönő levelet intézett Boda Dezsőhöz, aki annak idején börtönbe hurcoltatott egy egész sereg debreceni embert, aki mint első kormánybiztos nagy katonai kísérettel vonult be Debrecenbe, felfüggesztette a város törvényes főkapitányát, s előbb Tóth Jánost, majd egy Vaday nevezetű rendőrfogalmazócskát ültetett be a debreceni főkapitányi székbe.

Valóban csunya dolog volt ez Kovács Józseftől. Akkor a midőn a magyar alkotmány veszedelemben forogott — ő a hóhérokkal parolázott, együtt vacsoráztatott a nemzet ellenségeivel, s galád munkájukért köszönő levelet intézett hozzájuk.

Ilyen meggondolatlan dolgot a 48-as polgármesternek nem lett volna szabad elkövetni. És ha már elkövette, akkor viselje tettének következményeit. Ennek az urnak nem szabad megmaradni a polgármesteri székbe. Le kell neki feltétlenül mondani, ne kompromitálja tovább ezt a törvényhatóságot.

A bizalom, a melylyel Debrecen közönsége Kovács Józsefet fogadta régen megszűnt. A tiszteletet az elkeseredés váltotta fel. És méltán tör ki az elkeseredés Kovács József ellen. Debrecennek teljesen intakt ember lehet a polgármestere. Kovács József politikailag már nem az. Vegye a lapját és távozzék.

Ha pedig önszántából ezt nem tenné, úgy lesz olyan törvényhatósági bizottsági tag, a ki ezt a dolgot szóba fogja hozni és a közgyűlés előtt fogja követelni a polgármester távozását. Ez egy kicsit kellemetlen ügy lesz. De ha Kovács József önként nem távozik — be fog következni.

Be is kell, hogy következzen, mert Debrecennek olyan polgármestere, aki talpat nyalt a darabantoknak — nem lehet.

A képviselőház bizottságaiából.
A képviselőház összeférhetlenségi állandó bizottsága e hónap 27-én délelőtt 10 órakor ülést tart, melyen Mikszáth Kálmán és Bernáth István összeférhetlenségi ügyeit tárgyalja. — Az igazságügyi bizottság e hónap 18 án délelőtt tíz órakor ülést tart, melyen a vád alá helyezési kérvényekkel foglalkozik. — A költségvetési bizottság ma déli tizenkét órakor ülést tartott, melyen vicinális javaslatot tárgyalt.

A kultusztárca tárgyalása.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 16.

Tegnapelőtt a pártvezérek belefujtak a vérszombatába s felszólították a hiveiket, hogy hétfőn aztán okvetlenül jöjjenek el a képviselőház ülésére, mert botrány, hogy a költségvetési vitában husz-harminc képviselő vesz csak részt, a figyelmeztetésnek az volt a foganatja, hogy ma Justh Gyula elnök negyven ember előtt nyithatta meg az ülést. De alig mondott az első szónok, Polit Mihály öt szót, már megint alig lézengett husz ember a Házban.

Ma a kultusztárcára került a sor, de bár Apponyi is felszólal, alighanem rákerül a sor a többi tárcák budgetjére is.

Napirend előtt.

Az elnök a jegyzőkönyv hitelesítése után felhatalmazást kért a Háztól, hogy a Pisztóry Mór halála által megüresedett kolozsvári I. kerületben a választást elrendelhesse.

A Ház a felhatalmazást megadja. Az elnök bemutatja a beérkezett irományokat és bejelenti, hogy több képviselő szabadságot kér.

A Ház a szabadságot megadja, az irományokat pedig a bizottságok elé utasítja.

Kéri az elnök, hogy a függő államadósságokat ellenőrző bizottság jelentését vegye a Ház utólagosan tudomásul.

A Ház a jelentést tudomásul veszi. Az elnök jelenti, hogy a pénzügyminiszteri tárca tárgyalásánál Teleszley

osztálytanácsos jelen lesz, hogy az esetleges felvilágosításokat a Háznak megadja. Következik a közoktatásügyi tárca költségvetése.

A kultusztárca tárgyalása.

Sághy Gyula előadó ismerteti a tárca költségvetését.

Az elnök kéri az előadót, hogy szorosan a tételt ismeresse.

Sághy Gyula: Nagyon rövid lesz, de a tétel főbb pontjait ismertetni kell. Ezután röviden összefoglalva vázolja a tételt s kéri az elfogadását.

Polit Mihály: Általánosan kíván a tételhez szólni.

Az elnök Általánosan nem szólhat. A házszabályok értelmében csak a tételhez szólhat hozzá.

Polit Mihály: Engedélyt kér a Háztól, hogy általánosságban szólhasson.

A Ház megadja az engedélyt.

Polit Mihály: Amikor az új korszaknak gróf Apponyi Albert lett a kultuszminisztere, nagyon örült neki, mert elvárta, hogy ez a férfi, aki éppen a civilizált világban nagy hírnévnek örvend, helyes, okos kulturpolitikát fog folytatni. Ámde csalódott benne. Nem vonta vissza a Lukács féle sérelmes nyelvrendeletet s ez annak a bizonyítéka, hogy gróf Apponyi a régi csapáson halad. Igaz, hogy „nyelvében él a nemzet”, de államnyelv az ismeretlen fogalom, melyet semmiféle erőszakkal nem lehet nem magyar ajkúakra rátukmálni. Panaszkodik a szerb egyházi autonómia megcsönkítése miatt. Az egyházak autonómiáját egyáltalán nagyon fontosnak mondja, mert hol volnának a magyarok, ha nem biztosítottak volna teljes autonómiát a protestáns egyháznak. Kifogásolja, hogy az egyházi kongresszusnak a király magyar nyelvű leiratokat küld. Ez nem egységes állapot.

Kifogásolja, hogy Apponyi Albert nem vonja vissza Lukács Györgynek rendeletét, mely a nemzetiségeket felháborítja. Kérdi, hogy van-e annak valami értelme, hogy lehet-e ennek a rendeletnek erejével nyelvegységet teremteni. Ez nem helyes kulturpolitika. Pedig Magyarországon épen kultuszminisztere a szerep, a nagy feladat, hogy belbékét teremtsen. Ne legyen a mai többség hazafiasabb Deák Ferencnél, báró Eötvös Józsefnél és Andrássy Gyulánál. Pedig azok szabadelvűek voltak a nemzetiségekkel szemben, mert nem törekedtek tüzzel-vassal a nyelvegységre, ami nem egyéb az államnyelv abszolutizmusánál. Kéri a kultuszminisztert, hogy térjen vissza Eötvös József politikájához, amely egyedül békére vezet. Felolvassa a 68. évi 44 ik évi t. oikket, amely még érvényben van és teljes kulturális szabadságot biztosít a nem-

Már csak rövid ideig tart
a kávévásár
leszállított árak mellett

Hermann József

kávékülönlegességi üzletében
Piacz utca 75. Iparbankkal szemben. — Üzlethelyiség kiadó. — Berendezés eladó.

zetiségeknek. Kérdi, hogy miért nem hajtják az élő törvényt végre, hogy miért nem részesülnek a nemzetiségi egyházak legalább azokban a szabadságokban, mint a többi, pl. a protestáns egyházak — A költségvetést nem fogadja el, mert a kulturális intézményeik a nemzetiségek ellen irányulnak.

Lázár Pál: Polit szavaira reflektál, azután pedig az egyetem reformjáról beszél. Helytelennek tartja a műegyetem elnevezését, e helyett inkább a műszaki egyetem, vagy a mérnöki egyetem kifejezést ajánlja. Igazságtalan a tudományegyetem vizsgarendszere is.

Apponyi beszéde.

Gróf Apponyi Albert: Tárcája kezelésére nézve ezuttal nem ad programot, ezt csak a jövő költségvetés betérjesztése alkalmával fogja tenni. Egyes megjegyzéseket tesz a felszólalók kérdéseire. Polit beszélt a magyar állam hivatásáról, a keleti és nyugati kultúra egyesítéséről s megemlíti 1905/70701, számú rendeletét s, melyet a miniszter fenntartani kíván. A rendeletekről az interpellációra adandó válaszban fog nyilatkozni. Abban, hogy egy állam kulturpolitikájának az állam céljainak összhangzásban kell állnia, igaz van Politnak. Magyarország végvára legyen Nyugatnak Egy ilyen végvárnak egyesíteni kell az erőket. (Helyeslés.) Ez az oka, hogy Magyarország centralizált királyságot alakított, de az idegen nemzetiségek azon nyelvi igényei, melyek a centralizással összefértek, nem nyomattak el. Bizonyosság erre, hogy még ma is fenn állnak. Polit hibáztatja, hogy a népiszlak államosítására vonatkozó törekvést lát a miniszter ténykedésében. Egy német író azt mondta: Die Schule ist Staatschule. A költségvetés adatai bizonyítják, hogy ő ezt az elvet nem követi egészen. Most az állami iskolák túltengéséről beszélni nagy igazságtalanság.

Egész szükség van az állami iskolákra, mert nem lehet túrni az analfabéták ijesztő nagy számát. Mi minden vonalon arra törekszünk, hogy az állam egységét kidomborítsuk. Hivatalfoglalása óta a nemzetiségi iskolákban számos

Nyári munkák.

Írta: Sárosi Bella.

Az idei forró nyár nagy közönséget gyűjtött a Tatra egyik kies fürdőjébe és természetesen tarka is a társaság. A jövőmenő vendégek hullámzásában ennek dacára feltűnik olykor egy-egy markánsabb alak — ezeket szeretném pillanatfelvételekben megrögzíteni. Azt hiszem, sok nyaraló helyen akad hozzájuk hasonló.

Az ideges férj.

Fején panama kalappal, elegáns szürke öltözetben jelenik meg. Balkeze kis ujján hatalmas pecsétgyűrű, jobb kezében ezüstnyelű botot lóbál hanyag eleganciával. Mindenáron többnek akar látszani, mint ami. Legcsekélyebb mozdulata is elárulja az elegancia keresését. Küiönösen itt rettenetesen unja magát, mert véleménye szerint nem méltányolják eléggé az előkelőséget.

Felesége nyinos, szőke asszony; nagy gondal öltözik, de kerüli a feltűnést. Beszéd közben mágnásosan ropogtatja az „r” betűt, evésnél szinte kinosan ügyel az etikettere. Látszik rajta, hogy igyekszik mindenben férje törekvéseihez alkalmazkodni.

Ebédnél ültek, a férj félig háttal a feleségéhez: duzzog és nem eszik. Az

visszaélést tapasztal. Sok román tankönyv meghamisítja a történelmi igazságot.

A műegyetem ügye a szíven fekszik. Ami a tanítás jogos érdekeit illeti, azokat a szíven hordja és erről a legközelebbi költségvetésben bizonyosságot is fog adni. Kéri a költségvetés elfogadását. (Hosszantartó taps.)

Az elnök; A tételt szavazás alá bocsátja.

A ház megszavazza a tételt.

A második tételnél Víz Ferenc szóval fel, aki engedelmet kér a Háztól, hogy általánosságban is beszéljen. Vitatkozik Polit Mihálylyal.

Polónyi Géza bukik.

Sivák Imre az igazságügyminiszter.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 16.

Polónyi Géza igazságügyminiszter mint budapesti tudósítónk jelenti feltétlenül bukott ember. A sajtószabadság ellensége az utóbbi időben ért támadások miatt, a melyeket nem tudott visszaverni, politikai halott lett. Ezt örömmel veszi tudomásul mindenki, a ki a függetlenségi párt sorsával törődik.

A függetlenségi párt péntek esti értekezletén már meg sem jelent Polónyi. Távolmaradását hívei azzal igyekeztek magyarázni, hogy betegsége akadályozta a megjelenésében, később azonban kitudódott, hogy egészségi állapota egyáltalában nem lehetett távolmaradásának az oka, mert ugyanazon az estén — a Margitszigeten vacsorált. A beavatottak már akkor tudták, hogy a Polónyi basáskodásának vége szakadt. Egyelőre ugyan még a helyén marad, hogy ideig óráig leplezzék a bukását, a végleges miniszter-

változás bekövetkezése azonban már csak napok kérdése.

Komoly politikai körökben határozottan tudni vélik, hogy Polónyinak az igazságügyminiszteri székben Sivák Imre lesz az utódja.

Fordulat a pesti-utcai támadás ügyében.

Az áruló levél.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 16.

Pár héttel ezelőtt történt, hogy a Pesti-utcán Wunderle Ernő lelencházi hivatalnokot Juhász János és még három társa megtámadta és alaposan megszurkálta. A rendőrség még a támadás elkövetése után elrendelte a vizsgálatot és sikerült is a támadókat még akkor éjjel elfogni, azóta mindannyian az ügyészség fogházában ülnek és várják a büntetésüket.

Szombaton a vizsgáló bíróság intézkedése folytán a támadókat szembesítették a Wunderle Ernő segítségére ment ápolónőkkel, de a szembesítés alkalmával Juhászék mindent tagadtak. Tegnap aztán Juhász János levelet írt az édes anyjának, s a fogházfelügyelőt kérte, hogy adassa a levelet a postára.

A királyi ügyészségnek azonban előirt kötelessége, hogy a fogházból a postára kerülő levelek tartalmáról tájékozva legyen, a Juhász levelének is az lett tehát a sorsa, hogy dr. Galánffy János felbontotta. A levél pedig súlyos leleplezéseket tartalmazott, magáról a levélírójáról. Azt írta ugyanis Juhász édesanyjának, hogy a veszekedés alkalmával bevészelt ruháját dugja el, mert a rendőrség biztosan házkutatást fog tartani és ha a véres ruháit megtalálják, akkor ő neki baja lesz.

Dr. Galánffy kir. ügyész feladatta a levelet, de egyidejűleg a rendőrséget is értesítette a dologról. Fehér rendőrbiztos ment le a Juhászék libakerti lakására és

A férj: Persze, most már kész az apprehenzió. Ördög vigye ezt a komédiát.

Mégsem lecsapja az asztalkendőt, odébb löki tányérját, amelyről amugy sem evett és dühösen elrohan.

Az asszony szemében mintha megcsillant volna egy köny. Félhangon folyt a perlekedés, de a szomszédok mégis oda figyeltek. Azért erőszakolt nyugalommal megett, ami a tányéron volt, aztán ő is lassu léptekkel elment az ura után.

Az ideges férjet különben félóra mulva véletlenül meglestem, amint a fürdő másik vendéglőjében pompás étvágygyal fogyasztott el egy hatalmas rostélyost — egyedül.

A türelmes férj.

Fesztes magatartása a szürke civilruhában is, első tekintetre elárulta a katonatisztet. Külseje nagyon fegyelmezett volt. Bajusza rövidre nyírva, körme ápol. A felesége viszont gömbölyű, barna menyecske. Kicsit mesterkéltén ejtette a szót, mosolya tartózkodó volt s mintha kissé túlbőven használta volna a rizsport. A harmincat már elhagyta, de még mindig tetszeleg magának a „baby” szerepében. Nagyon el volt kényeztetve és a tulságig öntudatos — ami szépségét illeti. Esetleg egyebekben is.

Egy szép reggelen a férj lenn ült a szálloda előtti kertben és időnként vágyó

asszony zavartan vagdal egy kis darabka pecsenyét.

A férj: Már az igaz, hogy jól megválasztottuk nyaralásunkat!

Az asszony: Miért? Hiszen olyan jó hely ez.

A férj: Jó hely?! Nekem és neked jó, de Bandikának a lehető legrosszabb!

Bandika ugyanis tegnap este — hét esztendő, pajkos fejjel, kabát nélkül futkosott a nyirkos erdőben és ma a torkát fájlalja. Apja rögtön ágyba dugta és most van rá oka, hogy szörnyen ideges legyen.

A férj: Kutya egy hely ez! Nem gyerekeknek való!

Az asszony: De kérlek, hiszen nincs neki valami nagy baja. ;

A férj: Neked semmi semmi, sem nagy baj! Mindent könnyen veszel!

Az asszony: Te meg mindenből olyan nagy dolgot csinálsz. Megkeserítsz minden élvezetet.

A férj: Tessék! Már most én keseritem meg az ő élvezetét! Akkor hát miért nem mentél egyedül nyaralni?

Az asszony: Mit csináljak egyedül? Te meg másfél járj.

A férj: Pedig okosabb lett volna; Legalább nyugta volna az embernek!

Az asszony (sértődve.) Kérlek, hát majd jövőre a mamához megyek, te pedig amerre neked tetszik . . .

a házkutatásnak eredménye is lett, mert a véres ruhadarabokat az udvar egyik helyén megtalálta, s természetesen el is kobozta. Ez tehát már olyan kétségtelen bizonyíték, ami a Juhász János bűnösségét feltétlenül megállapítja. Ezek után valószínűleg a vádlottak nem is fognak tagadni.

Wunderle különben még mindig beteg. Felépülése csak pár hét múlva várható.

Hogy lett Naszády királyi biztos?

A februári titokzatos vacsora.

Kovács József is jelen volt.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 16.

A polgármester hála iratának leplezése ugyancsak bevilágít ama titokzatos és eddig homályosnak látszó ügyekbe, amelyek szoros összefüggésben voltak a debreceni darabant korsszakkal. Most tűnnek ki azok a széduletes visszaélések, a melyekkel a derék Debrecen hazafias közönségét félrevezették azok, akiknek érdekében állott a Kristóffy-pénztár megcsapolása.

Azok a jó urak, akik nagyban verték a mellüket és szidták Fejérváryékat, végtelen kitüntetésnek tartották Boda ur barátságát és isteni kegynél is többre becsülték, ha a kormánybiztos urral parolázhattak a fehér asztalnál.

Eddig csak annyit tudtunk, hogy a darabantok tiszteletére néhány uri háznál vacsorát adtak, a melyeken „fátyolos hölgyek”-ként jelentek meg városunk öt ipszilonos hazaffyai. Debrecen „Józi bácsi”-ja is jelen volt

pillantásokat vetett az egyik emeleti ablakra. Amögött ugyanis az élete párja öltözött már régen, nagyon régen. A férj közbe sűrűn meg-megnézte az óráját.

— Fél tiz! És tiz órák indul a vonat! — mondta végre felhangon és utánna felkiáltott: — Emma, nem jössz még? — Mindjárt! hallatszott felülről a válasz. És a férj tovább várt. A közeli városba akartak bemeni a tizórain kívül alkalmatlan vonatjuk nincs. Az pedig mindjárt indul. Ismét megnézte az óráját — ennek muta oja kéréletlenül haladt előre.

— Emmus, elkésünk! — szólt fel még egyszer az ablakra. — Tüstént jövök! — szólt le a válasz. Férj uram pedig ismét várt, türelmesen. Kis idő múlva csakugyan megjelent ő nagysága a feleség. Talpig fehérben, arcán a szokottnál is több fehérség. — Istenem! — kiáltott fel ijedten alig hogy leér. — Elfelejtettem a kabátomat.

Férj uram lélekszakadtan felrohant az emeletre és lehozta a kabátot. Ujabb rohanás a vasúthoz. Mire odaért, a tiz órai vonat éppen elfütyült. És a szubordinációhoz szokott férj erre egész lelki nyugalommal még vigasztalta a feleségét: — Sebaj, majd bemegyünk holnap!

egy egy ilyen vacsorán, a melyeken az érdeklődés főcélpontja természetesen Boda mester, a debreceni Karaffa és jeles kísérete, Tóth János, továbbá a pesti rendőrség hozzánk rándult lord Bricsezei jelentek meg.

Történt egy zord februári estén, hogy Miskolczy Lajos, aki mellesleg megjegyezve rokonságban volt Boda Dezsővel, vacsorát adott. Ennek az estebédnek természetesen megvolt a törzsközönsége. Megjelent még ott a többek között Csáky Zsigmond a csendőrkapitány, a város több tisztviselője is. Kedélyes borozgatás közben természetesen szóba került a politika. Boda a kormány terveiről beszélt s a közel jövőben kinevezendő királyi biztosokról.

— No Debrecen is kap ebből a sütetből — mondta Boda.

Miután így a napirenden volt a kérdés, hamarosan meghányták vetették a debreceni közélet egyes szereplőit, akik esetleg birhatnák a darabantok bizalmát. Senkit se tudtak melegen ajánlani Bodának

Végre Miskolczy Lajos talált egy ötletet.

— Naszády Iván táblabíró pompásan megállaná a helyét e szerepben — szólt Miskolczy.

Ez persze már elő volt készítve. Miskolczy tudta, hogy miért ajánlja Naszádyt.

— Csak egy baj van — folytatták a csevegést. — Naszády fülig adós, tehát mielőtt erre vállalkoznék, illeendő volna a hitelezők zaklatásától megszabadítani, különben teljhatalmúlag nem igen járhatna el a renitens emberek ellen.

Majd megkérdezték Naszádyt is,

A gazdag asszony.

Már külsőjében is kifejezte a sok fogalmát. Alakja terjedelmes volt, kezé alá nemkülönbben, nyomában erős seilyemsuhogás és szinte fullasztó illat szállongott. Kalapján állandóan sok vörös rózsza viritott, ruhájának színe mindig szembeötlő volt.

Minden ízében a tudatos, gazdag asszony volt, aki szeretett már az első pillanattól kezdve, mint ilyen bemutatkozni. Mindent úgy tett, hogy mások is meglássák, meghallják. A fürdő első szalodájának legrágább, legelegánsabb szobáját lakta és ennek ablakán állandóan óriás virágbokréta hivalkodtak. Az étlapon mindig kiválogatta a legrágább ételeket és hangosan mondta el rendeléseit. Fizetés közben szintén nagyhangon elsorolta mindig tetemes számláját. A vendéglő és a pincérek mélyeséges tisztelettel környezték és ő királynői méltósággal fogadta a borraivalokon alapuló hódolatot.

Az itt szerzett ismerősök gyermekeit mindig gazdagon megajándékozta. Nagy nézőközönség jelenlétében, a vendéglő terraszán folytak le az ajándékkiosztás és köszönetfogadás jelenetei. Minden ki-rándulásnak a gazdag asszony volt a lelke és ilyenkor igyekezett minél többet fizetni. Azért nagy volt a népszerűsége bizonyos körökben.

hogy hajlandó-e a királyt helyettesíteni?

— Szívesen, ha van pénz — mondotta.

— Lesz — biztatta Boda.

Miután ily módon még Csáky Zsigmond is Boda utján Kristóffy kegyeibe jutott, elkövetkezett az adósá-gok kifizetése és ezután a szerepkör betöltése.

Erről a megállapodásról — mint forrásunk mondja — Kovács József polgármester is tudott, aki viszont a város kormányzatát a markában tartó klikknek tett jelentést.

Azok a suttym bizottsági üléseken, amelyekről a sajtót kizárták, ezekről a szemfényvesztő nemzeti ellenállásról beszéltek órákon keresztül.

A „bölcsek” aztán megtalálták a kibontakozás fonalát. — A debreceni nemzeti küzdelem rejtjelmeit ezek az „apróságok” jellemezték. Csak most tudtunk róla, lehet, hogy a napokban már újabb részleteket közölhetünk Debrecen „hazafiai”-ról.

Hirek mindenfelől.

Halálos zuhanás. Fiuméből írják nekünk: A törvényszék előtt most utszabályozó munkálatok folynak. Millenics Ferenc a munkához szükséges követ szállította a kocsin a törvényszéki épület előtt levő halomra. Egy göröngyben megbotlott Millenics és kocsiával együtt a magaslatról a mélységbe zuhant. A kocsi tartalma kiömlött és teljesen maga alá temette a szerencsétlen munkást. A közelben dolgozó munkások nagy nehezen kiszabadították a reáomlott kötömegeből a súlyosan sebesült munkást a kórházba szállították, ahol rövid szenvedés után meghalt.

Áttért a zsidó hitre. Volkmann Dezső róm. kath. vallásu bajai bádigos beleszeretett egy bajai zsidó kereskedő leányába és megkérte a kezét. A leány kijelentette, hogy egyházi áldás nélkül nem megy feleségül hozzá, arról pedig, hogy ősi hitét elhagyja, hallani sem akar. Volkmann a leány ezen kijelentése után egyenesen a rabbinushoz ment és bejelentette, hogy át akar térni a zsidó vallásra. A pap hiába igyekezett lebeszélni szándékáról a legényt, az megmaradt elhatározásánál és áttért a zsidó hitre.

Színház.

A debreceni szintársulat Mármarosszigeten. Zilahy Gyula szintársulata két hét múlva Mármarosszigeten a másik nyári állomáson tartja meg az idei szini évadot. A szezon augusztus elején kezdődik. Mármarosszigetre a teljes debreceni szintársulat vonul be. Az új tagok szintén részt vesznek az előadásokban úgy, hogy Mármarosszigetről Debrecenbe jövet a szintársulat teljesen összetanulva fog megérkezni. Zilahy Gyula szinigazgató előleges szini jelentését kibocsájtotta. Mármarosszigeten általános érdeklődés nyilvánul a debreceni szintársulat működése iránt.

A színház jövő szezonbeli újdonságai. Zilahy Gyula szinigazgató a nyári szünet egy részét arra használta fel,

hogy a bemutatandó ujdonságok tervezését megállapítsa. Kiváló gonddal szedte össze a legérdekesebb és a legsikerültebb szindarabokat. A terv még kiegészítésre vár ugyan, de már most közölhetjük, hogy érdekesebb előadások a szezon elején is lesznek. Zilahy előadja a Koldusgróf, Csereleányok operettét Lohengrin és Manfred operákat Ezenkívül színre fog kerülni id. Dumas a „Skott nemes” c. színműve, melyet Somló Sándor, a nemzeti színház igazgatója elevenít fel. E darabban Zilahy Gyula jut kitűnő szerephez. Lohengrint Szalay Gyula tenorista fogja énekelni, aki e szerepben fog bemutatkozni a debreceni közönségnek.

A debreceni muzeum érdekes ereklyéje.

Okirat a multból.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, jul. 16.

A muzeum okmánytára ujabban egy igen érdekes régi okirattal lett gazdagabb.

A Timárcéh emlékei a városi muzeumban. A debreceni Timártársulat, elnöke Sarkadi Ferenc ur által megőrzés végett, letétül a városi muzeumban helyezte el az 1878-ban feloszlott debreceni régi Timárcéh összes kiváltságleveleit, céhszabályait, jegyzőkönyveit s minden értékebb öreg írásait. Muzeumunk ez által művelődéstörténeti és nyelvtörténeti szempontból becses kéziratokkal gyarapodott.

Legrégibb oklevél 1486-ból való. A céh rendtartásait tartalmazza, amelyeket Szabó Bertalan akkori főbíró adott ki latin nyelven pergamenre írva Káposztás Mihály és Gebel György céhmesterek kérésére. Latinul írták Szabó Miklós főbíró-ságában 1580-ban kelt céhszabályokat is; ellenben magyar nyelvű Nagy Gál István főbíró és 12 esküdt bírótársa által megerősített 1599 évi rendtartás; valamint a timárlegények 1621. évi szabályzata. Dicszes kiállításával ragadja meg figyelmünket Ferenc császár és király 1830-diki kiáltás levele. Sokra beesüljük Debrecen földes urának Enyingi Török Jánosnak részint magyar, részint latin nyelvű kiváltság leveleit 1555, 1560 évekből, nem különben öcsének Ferencnek 1562-ben kelt levelét. Az 1555-diki pecsétes eredeti levél bizonyítja, milyen régi a debreceni timárok céhe, amikor azt mondja benne Török János, hogy: „a debreceni varga mesterek hozának mi előnkbe egy régi levelet, ki az ü mesterségekről volna, kit régen a városnak attak volna a régi királyok, ki nek immár volna két száz esztendejénél több. Eredeti oklevelek vannak Báthory István (1572), I. Rákóczi György (1641) erdélyi fejedelmektől is.

A historikus, aki majd debreceni gazdasági, vagy ipari élete történetének megírására vállalkozik, jó hasznát fogja venni az 1618-ban Felhalmi Gergely s Asztalnok Márton céhmestörök idejében készült s 1622-től fogvást 1872-ig meglehetősen pontossággal vezetett öreg jegyzőkönyv, melybe a céh tagjait s reájuk vonatkozó minden tanácsi határozatot bevezették. A letétül kapott gyűjteményhez tartozik egy esztergályozott levéltartók 1701-ből, egy remeket bilyogozó vas meg egy társulati pecsételő.

Shokásunk és tisztünkhöz hiven le számolok a július 1-től július hó 15-ig

másoktól érkezett ajándékokról is, amelyek újból örvendetesen tanuskodnak a közönség érdeklődésének és helyes érzékének ébrenlételéről.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

— Az alispán-választást megfélebbítették. Négy napja csak,

hogy Hajdúvármegye törvényhatóságának bizalma Kovács Gyula volt országos képviselőt ültette az alispáni székbe. Ma a negyedik napon, amikor mindenki azt hitte, hogy a választás után a munka ideje elkövetkezik a megye közigazgatási életében, a posta felebbezést hozott az alispánválasztás ellen. A felebbezést Lengyel Imre törvényhatósági bizottsági tag, szoboszlói kir. járásbíró adta be. A felebbezésben azzal érvel, hogy a törvény értelmében csak tavaszi, vagy őszi rendes közgyűlésen ejthető meg a választás. Lengyel Imre bizonyára megfélebbített arról, hogy a belügyminiszter kivételesen felhatalmazta a törvényhatóságot a rendkívüli közgyűlésen való választás megejtésére és így a közigazgatási bíróság — ahova a felebbezést átteszik — helyben fogja hagyni Kovács Gyula alispán megválasztását.

— A debreceni ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlése. A debreceni ügyvédi kamara ma délután Márk Endre elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen a törvény előírta felterjesztést készítették el az igazságügyi minisztériumnak. Az ügyvédi kamara ugyanis az idén a februárban megtartott közgyűlésen a felterjesztést nem tette meg, mert a Fejérváry kormányt parlamentárisnak el nem ismerte. Most Polónyi igazságügyminiszter e tekintetben mogsürgette az ügyvédi kamarát. A felterjesztés a kamara működéséről szól. Kitér a tőzsdebírói törvény előkészítésére, amit kereskedelmi és gazdasági szempontból fontosnak tart.

A közgyűlés ezután elfogadta Kőrössi Kálmán dr. indítványát, mely a tőzsde spekulációba hajtott közönség védelméről szól. A közgyűlés a kamara tagjai közül igen sokan megjelentek.

— A vármegye főjegyzője és aljegyzője ma délután értekezletet tartott Kovács Gyula alispán elnökle alatt, melyen a munkabeosztást állapították meg. A hivatalos ügyek vezetését a legnagyobb buzgalommal vezető a tisztikar s a felgyülemlett hátralékokat gyors kezekkel intézi.

— A főispán nem rendelkezik többé a karhatalommal. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter mindent elkövet arra nézve, hogy a vármegyék hatáskörét minél jobban megerősítse. — Most legújabbán a főispán hatásköréből, kivette a közönség és rendfentartására használható fegyverkező kirendelési jogát és a törvényhatóság hatáskörébe utalta át. Ez az intézkedés igen alkalmas a maga törvényhatósági jogkörének megerősítésére. A

belügyminiszter ezen elhatározása mindenre kicsavarta az abszolutizmus kezéből ezt az erős fegyvert. Ez a rendelet Hajdúvármegyéhez tegnap érkezett meg.

— A színházi garcon székek. Megírtuk a minap, hogy a színügyi bizottság legutóbbi ülésén felmerült azaz indítvány, hogy a budapesti színház mintájára Debrecenben is építsenek garcon székeket. Az új ülőhelyek létesítésével a kaszinó páholya természetesen a közönség rendelkezésére állhatna. Az indítvány tegnap került a tanács elé. Mielőtt döntés történt volna, a tanács megbízta Acél Géza főmérnököt, hogy adjon be jelentést és tervet az új ülőhelyek építésére nézve.

— Levélföldadás a vasuti állomáson. Sok felszólalásra adott okot, hogy sok vasuti állomáson nem lehet levelet földadni. E felszólalások következtében Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter intézkedett, hogy mindama vasuti állomáson, ahol helyben, vagy közel elérhető szomszédban postahivatal (postai ügynökség) nincs és a levélforgalom számottevő: az állomási előljárók közönséges és ajánlott leveleket vehessenek föl és közvetlenül a mozgó (kalauz) postákhoz továbbíthassanak. Ez az intézkedés egyrészt lehetővé teszi, hogy a vasuti árúértesítőket tartalmazó levelek és a postával továbbítandó táviratok a lehető leggyorsabban juthassanak el a címzett kezéhez, másrészt módot nyújt arra, hogy az utazók közönség ajánlott levélpostai küldeményeket a postahivatallal nem bíró vasuti állomásokon is földadhasson.

— Tisztelgés az alispánnál.

Kovács Gyula alispán vasárnap este Szoboszlón járt, s ez alkalommal lakásán délelőtt 11 órakor Fekete Sándor polgármester vezetése alatt a városi tisztikar összes tagjai, a kir. járásbíró s h. vezetője, a kir. adóhivatal főnöke és tisztviselői, az állami polgári iskola igazgatója, a kaszinói dalegylet stb. előljárói, ezenkívül számos thatósági bizottsági tag és városi képviselő tisztelgtek előtte. A különböző üdvözlőkre meleg hangon válaszolt az alispán és kijelentette, hogy bármennyire szíven viseli is szülővárosa érdekeit, eljárását minden tekintetben a teljes igazság és a közérdek irányítja. Egyenlő mérték, egyenlő tekintetek vezetnek a megye minden városával és községével szemben. Örülni fog, ha Szoboszló a mostani szomorú közigazgatási állapotokból kiszabadulhat, ehez azonban új erők, új emberek és teljes egyetértés szükséges. Szavait zajosan megéltjezték.

— Harcoszati lövészet. A debreceni honvédegyalozozred parancsnoksága értesítette Debrecen város tanácsát, hogy a sámsoni gyakorlótéren harcoszati céllovészetet tart. A lögyakorlatok e hó 28-án lesznek. Reggel 6 órakor kezdődik a gyakorlás és déli 1 óráig tart. Ez időben üdvös lesz a gyakorlótér közelében nem tartózkodni.

— Állatorvosok kérelme. A városi tisztviselők tudvalevően drágasági pótléket élveznek. Ebből azonban Axman Ferenc és Cseh János állatorvosok

Segítség! Segítség! SUDIN használatával lábizzadás esetén csakis a érhető el!

Kapható
RÁCZ HERMANN
droguerijában Lamprocht paleta.

nem kapnak semmit. Tegnap beadványt intéztek a városi tanácshoz, amelyben bejelentik, hogy a drágasági pótlék részsedésére ők is igényt tartanak. A tanács még nem döntött e kérelem dolgában.

— **Hírek a vármegyéről.** A még megyei utak átjavítására a megye törvényhatósági bizottsága 800,000 korona költségen felvételét határozta el. A pesti magyar kereskedelmi bank tegnap közölte a feltételeket a megye alispáni hivatalával. Az újonnan megválasztott tisztviselők ma veszik át hivatalukat. Dr. Nábráczky Ernő másod aljegyző jelentkezett Kovács Gyula alispánnál. Dr. Váradi Szabó János közigazgatási gyakornok 6 heti és Dr. Cegléd Mihály tisztii főügyész négy heti szabadságra ment. Dr. Váradi Szabó János a belügyminiszterhez kérvényt nyújtott be, hogy az esetleg megüresedő főispáni titkári állásra nevezze ki.

— **Igazgatósági ülés az ipartestületben.** Az ipartestületi betegtegyező pénztár igazgatósága ma délután 6 óra-ülést tart az ipartestület tanácstermében. Az ülés tárgyai Lakatos László számfejtő fegyelmi ügyének tárgyalása.

— **Alispán és szerkesztő párba.** Nagybecskerekéről jelentik: Torontálmegye tegnapi közgyűlésén Jankó Ágoston alispán Sándor Mihálylyal, a „Nagybecskereki Hírlap” szerkesztőjével szemben sértő kifejezéseket használt, amelyekért az utóbbi lovagias elégtételt kért. Az alispán segédei fegyveres elégtételt ajánlottak fel. A kardpárbaj ma délelőtt ment végbe és Sándor Mihály megsebesülésével végződött. A szerkesztő két súlyos fejséget kapott.

— **Adományok a múzeumnak.** A múzeumi tárgyakat az utolsó két hét alatt a következő urnóktól, uraktól, polgárosszonyoktól és polgártársaktól kaptunk: I. Könyveket és nyomtatványokat: Beke Gáborné 3 drb könyvet, Csicsó Lajos, Miscellanea Curiosa c. orvosi könyvet, rézmetszetekkel 1706-ból. Özv. Csóka Imréné 4 drb. részben debreceni eredetű régi könyvet — Kovács Eszter közvetítésével. Özv. Kovács Lászlóné: Vay László, A német hiveség, Magyar hiveség c. vaskos tört. könyvét 1806-ból. Löfkovics Arthur 1 drb könyvet, Mózes István kefése m. három darab régi könyvet, kettő debreceni nyomtatvány. Pataki Györgyné (előbb Pataki Mihályné) Szikszai Juliánna néh. leánya Juliánna által gyöngyökkel kihimzett két drb diszkósú imakönyvet, amelyek Erzsébet királynő részére voltak ajándékolva szánva. Ezenkívül egy 1831. évi Debr. Kalendáriumot. Sipos Béla szerkesztő 2 drb kisebb nyomtatványt. — II. Kéziratokat: Deák Ferenc tanuló: Désány és Darócy családokra vonatkozó irásokat. Kálmánzshely Gábor 2 drb régi orvosi diplomát. Katona Lajos Bartha Boldisár Históriajának XVIII. századbeli kéziratát. Sipos Béla kéziratokat. — III. Régiségeket: Csicsó Lajos 2 kovás pisztolyt s egy öreg mérleget. Farkas Albert Zámon lelt nagy urna töredékeit. Katona Lajos szabadságharcbeli pisztolyt, egy darab fából vájva, a hozzávaló vasszerszámokkal. Komlóssy Miklós régi debreceni álló órát. Muraközy László régi vörösréz kliséjét. Mózes István István malom megégésekor összeolvadt rézdarabot. Novák Márton sárgaréz villát s szarvas-agancs szerszámot, utóbbi a podolini várban lelték. Pataki Györgyné Ferenc eszázár 1844-beli érdemkeresztjét. Tarbay József jól járó régi fali órát, festett óra vaslappal. — IV. Különféle korbelti ezüst és rézpenzéket, bankokat: Bogdán Gyula, Csicsó Lajos, özv. Csóka Imréné, Frenel Gyula, Katona Lajos, Löwy Béla, özv. Tóth Ferencné. V. Néprajzi tárgyakat: Dus Jó-

zsef vasfurót, ollót. Fekete Imre honfoglaló vezéreket ábrázoló öreg tajtékipát. Kovács István Kulpa-folyóban talált régi vaskést. Özv. Tóth Ferencné régi mázos csuprot. Varga Istvánné kókuszdió poharat Egyiptomból. — VI. Természetrizai tárgyakat: Varga Istvánné praeparalt kigyóbort a Kaukázusból és megkövesedett csontot Pécs vidékéről. — A szives ajánlékozónak ez uton is hálásan mond köszönetet a múzeum örök.

— **Egyesített mérnöki iroda.** Két debreceni fiatal okl. mérnök, kik eddig is szép sikerrel működtek a mérnöki munkálatok különböző ágaiban, különösen a birtokrendezések terén, magánmérnöki irodájukat egyesítették s úgy a debreceni mint érmihályfalvai irodát közös cég alatt vezetik tovább. Az új iroda társtagjai: Nagy Sándor és Kandel Jenő okleveles mérnökök.

— **Rendőri hírek.** A Hortobágyon kóborló cigányok az elmúlt éjjel behatoltak Bodrogán Ignác tyukóljába és onnan 7 drb tyukot elloptak. A rendőrség és esendőrség keresi a tetteseket. — A sátoraljai rendőrség arról értesítette a debreceni rendőrséget, hogy Kelecsény György istállójából 240 korona értékű lovat elköltöttek, a rendőrség elrendelte a lovak körözését, de kevés a remény ahhoz, hogy a lökött az elloptott lovakkal Debrecenben tartózkodnak.

— **Ellopott kirakat szekrény.** Szoboszlai István cipész mester Egyházi-utca 3 szám alatti lakása kapujára egy üveges kirakat szekrényt szokott kiakasztani, amelybe cipőket állít ki. — A kirakatot tegnap ellopták. Miután az üvegszekrényben 6 pár cipő volt, ez érzékeny veszteséget okoz Szoboszlainak. A lopás este 6—8 óra között történt. A rendőrség a tolvajt keresi.

— **Meghaltak.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Tóth Mária ev. ref. 15 éves, Rácz Irma róm. kath. 6 hónapos, Horváth Károly 7 hónapos, Kokas Sándor ev. ref. 51 éves.

— **Orfeum a Bikában.** A Bika száloda udvarkertjében az új júliusi műsor tegnap szenzációt keltett. Hatalmas, nagy közönség tapsolt az előadásnak, a mely minden tekintetben elsőrangú volt. A műsor minden száma pompás és érdekes. Különösen Ujvári Károly ez a pompás kómikus aratott, zajos tetszést mesés számaival. A jeles művészt a kibeni tizembere való temperamentum van, a közönség lelkesen ünnepelte. Ujvári biztosítja a közönség állandó érdeklődését az orfeummal szemben.

— **Nyilatkozat.** A magyarországi kereskedelmi alkalmazottak szakegylete (szociális) debreceni csoportja kijelenti, hogy vasárnap délelőtt a Somossy László elnöklete alatt álló „Kereskedelmi ifjak önképző egyesülete” által a rendőrség aszisztálása mellett rendezett utcai tüntetésben sem mint egyesület, sem egyenként nem vett részt. — A szakegylet debreceni csoportja.

— **Legolcsóbb kamatu** pénzkölcsönök esakis a 35 pénzintézettel összeköttetésben levő „Budapesti Takarékpénztárak Képviseletége” által kapható Debrecenben Csapó u. 12. szám alatt. Gyors és pontos elintézés. Kamatokban nagy tőke megtakarítás, mert egy percent kamat különbözet 26 év alatt az egész felvett kölcsöntőke letörlesztésére szolgál.

— **„Hajdumegyei népbank”** Piac-utca 26. sz. nagytözsde épületében, heti 50 filléres befizetésre 100 korona kölcsönt folyósít, mely után külön kamatot nem kell fizetni.

— **Uj polgári fiúiskola.** Az Abeles-féle fiúinternátus polgári fiúiskolával bővül, melynek I. II. és III. osztálya már f. é. szeptemberében megnyílik. Beiratásokat naponta 11—12 fogad el az igazgatóság (Nemzetőr-u. 3.)

— **Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám**

— **Consum levélírók** legfinomabb elefántcsont levélpapírt színes belsejű borítókkal 100 levélp. 100 borítókkal 2 koronáért, 50 levélp. 50 borítókkal 1 K 20 f. vásárolhatnak Mihály Sámuel papirkereskedés iroda felszerelési szaküzlet, Főtér 30. Telefon 106.

— **Péncz szivar és cigaretta tárczák, női készitáskák.** uti készletek és kellékek Mentze áruházában Kossuth-utca 4. szám alatt szerezhető be a legjobban.

TAVIRATOK.

A képviselőház ülésének vége.

Budapest, július 16. A szünet után a képviselőház folytatta tanácskozásait. Az állami iskolák költségvetése tételénél Vajda Sándor nemzetiségi szólt fel. A leghazafiatlanabb hangon tartott beszédben bírálta a kormány működését úgy, hogy a felháborodás az egész Házban kitört.

— Menjen ki innen Romániába — hangzott.

— Nem idevaló!

Hosszas csengetés után sikerült az elnöknek, a háborgó kedélyeket ismét lecsillapítani.

Ezután Tutsek Sándor szólt fel. Erősen kikelt a nemzetiségi képviselők támadásai ellen. Az oláh kérdés veszedelméről szólt. Wekerle kézlegyintve jegyezte meg:

— Nem veszedelmesek ezek az urak!

Majd Apponyi Albert gróf beszélt hosszasan a középiskolák reformjáról. A képviselőház ülése fél 1 órakor ért véget. A meghosszabbított ülések első napja volt a mai s ez elfog tartani az indennitás végleges letárgyalásáig.

A főrendiház ülése.

Budapest, július 16. A főrendiház is ma délután tartott rövid ülést, amelyen a kabinet tagjai közül egy két miniszter kivételével valamennyien megjelentek. A főrendiház a képviselőház által letárgyalt javaslatokkal foglalkozott és elfogadta azokat.

A sajtószabadság ellen.

Budapest, július 16. Politikai köröket még mindig foglalkoztatja Polónyi Géza igazságügyminiszternek a sajtószabadság ellen való kirohanása. Ma kiderült, hogy az éjjeli ügyészség behozatala minisztertanácsi határozatból kifolyólag történt. Hírlik, hogy a tanácskozáson egyes miniszterek ellene voltak a sajtószabadság megnyirbálásának, de az agrárius érzelmeik okvetlen az éjjeli ügyészség mellett foglaltak állást, mert az arató sztrájk-nak így vélték elejét venni.

Választás Egerben.

Eger, július 16. Szederkényi Nándornak főispánna történt kinevezése folytán az egri választókerületben megüresedett mandátumot Babocsay Sándor ügyvéd nyerte el a megajtott képviselőválasztáson.

Merénylet Apponyi és Hadik János államtitkár ellen.

Kassa, július 16. A Tátrába robbogó budapesti gyorsvonat ellen merényletet követtek el. A vonaton Apponyi Albert gróf és Hadik János államtitkár utaztak. Ismeretlen tettesek a vonatra lőttek. Az egyik golyó az étkező kocsik ablakát zúzta be. Kár emberéletben nem történt. A merényletek ellen a vizsgálat folyik.

Az orosz cár és Vilmos osászár.

Berlin, jul. 16. A Lokalanzeigernek Pétervárról jó forrásból jelentik: A cárnak és a német császárnak találkozására minden hivatalos cáfolat mellett is elhatározott dolog. A két uralkodó minden valószínűség szerint német földön fog találkozni.

A vér országából.

Pétervár, jul. 16. A helyzet a fővárosban egyre aggasztóbb lesz. Fegyveres rablók uton-utfélen megtámadják a járókelőket s a távolabb eső városrészekben fényes nappal rabolnak és gyilkolnak. A rendőrségre nem lehet többé számítani, mert alig mulik el nap, melyben merényleteket ne követnének el ellene. Vasár- és ünnepnapokon a város minden részében gyűléseket tartanak. A pályaudvarokat és pénzügyintézeteket erős katonaság őrzi. Nyilvános kertekben a Wéva gőzösein és a közuti vasuti kocsikon szakadatlanul tüntet a lakosság a Marseillaise-t énekelve s a rendőrség semmit sem tesz a tüntetők ellen.

Éhségstrájk az államfogházban.

Budapest, jul. 16. Különös esetet jelentenek Vácra: Az ottani államfogházban négy szocialista, Tarczai Lajos, Pataki József, Ádám György és Simkó György szombat óta visszautasítanak minden enni és inni valót, vagyis éhségstrájkba léptek. A furcsa sztrájk híre eljutott Budapestre is. — Ladányi Ármán dr. a szocialisták ügyvédje azonnal Vácra utazott és jelentkezett Gedeon fogházigazgatónál. — Gedeon megerősítette a hirt és azt mondta, hogy a négy rab azért lázong, mert ő nem engedte meg, hogy Tarczai a fogházból a Népszava című szocialista lapnak cikkeket küldjön. Ladányi erre beszélt Tarczaival a fogházigazgató jelenlétében. Tarczai kijelentette, hogy tényleg ez a fő ok. de vannak még más panaszai is. Ezeket azonban a fogházigazgató nem engedte elmondani. Ma már a sztrájk megszűnt. A rabok kibékültek az igazgatóval és hatalmas étvágygyal fogyasztották el az eléjük rakott ennivalókat.

Színházban született gyermek.**Akit a komika hozott a világra.**

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, jul. 16.

Kedves és derűvel teli érdekes esetről beszélnek most szerete a főváros lateiner köreiben.

Egy fiatal házaspár, akik egy esztendeje hogy egymáséi, még mindig nem tudott kiegyezni a mézesetek gyönyöreiből. Az abbázai nászut a római ntónászut követte, erre egy tengeri világfürdő következett, amit egy spanyol bikaviadal megtekintése tetőzött be. Majd a magas tátra vadregényes tájéka volt a két fiatal boldogságához a keret, majd pedig a szép németalföld nyújtott újabb gyönyöröket.

A sokfelé való kalandozásban észre sem vette a házaspár, hogy harmadiknak egy apró kis utitárs is készül. Lassan, de biztosan. És a picike vendég meg is jelent a minapában váratlanul, szokatlan uton. Egyszerre csak itt termett.

Eppen a páholyban ült a házaspár, a hannoveri színház nézőterén, amikor Steller Friderika színésznő, egy jóízű komika hasatrengető eredményt ért el egy nevetetű előadásával. Az egész színházat óriási kacaj töltötte be, amikor hirtelen egy metsző sikoly és háborzongató jajgatás rövid egymásutánban követték egymást. A kínos nyögések a nagy derűt hirtelen ijedséggé változtatták. Óriási pánik volt a színházban, mindenki a páholy felé igyekezett, ahonnan a vigjátéki hangulatot tragédiává változtatták.

A közönségbe azonban csakhamar visszazállt a derű és pedig fokozott mértékben. Mert kitudódott, hogy a pánikot egy budapesti asszony, dr. G. R. né anyai öröme okozta. Kis leánynak adott életet a páholyban. Az emberek visszautáltak helyeikre, a páholyba pedig dr. St-g Lór orvos adta a madame szerepét.

A boldog asszonyt szállóbeli lakására vitték, ahol nyomban megjelent Steller Friderika is, közvetlen okozója a váratlan szülésnek. A doktor megállapította ugyanis, hogy a nagy nevetetés siettetette a kis leány világra jöttét. A komika pályafutásában a legszebb siker. Ki is kötötte magának a művésznő, hogy keresztanya legyen a gyereknek.

Ugy is történt. A gyereket itthon, Budapesten, a Szabadság-tér egyik palotájában keresztelték meg, a jelen voltak között pedig két kedves vendéget környezte a rokonság nagy szívélyességgel. A vendégek Steller Friderika és dr. St-g orvos voltak.

REGENY-CSARNOK.**A Bandita.**

89

A német és spanyol urak követték s nemsokára eltűntek a palota belsejében.

Don Ruiz egyedül állott az Algives téren, villámtól sujtottként.

Tévedünk, ha azt mondjuk egyedül maradt; mert Don Carlos kíséretéből egy ur, észrevéve a király vonakodása által egészen megtört aggot, elmaradozott a kísérettől, s eltűnni látván azokat a kastély belsejében, hirtelen Don Ruiz mellett termett, s a szomorúságba mélyedt agg előtt, ki közeledését észre sem látszott venni, megállott, mondván:

— Ha egy nemesember szerencsésé-

nek tarthatja a régi barátságra visszaemlékezni, kedves Don Ruiz, fogadd el köszönését egy téged igen gyöngéden szerető barátának.

Don Ruiz felemelé lassan komor képét, de alig pillantá meg a nyájasan s oly szeretetteljesen köszöntő férfit, szemében az öröm villáma ragyogott.

— Ah! te vagy, Don Inigo? — mondá; — boldog vagyok ha kezedet megszoríthatom, de csak egy föltétel alatt . . .!

— S az?

— Hogy Granadában léted alatt, — előre bocsátom semmi mentséget el nem fogadok — folytonosan vendégem leszel.

Don Inigo mosolyogva felelé:

— E tekintetben nem vártam be meghívásodat, Don Ruiz; s már egy órája Dona Mercedeshez szállásolá magát leányom Dona Flor, kit saját szobájába fészkelte, hiába kértük, hogy ne forgassa fel a házi rendet.

— Tehát az asszony megtette a férj távollétében, mit a férj tett volna meg az asszony hon nem léteben. Ott hát minden jól meg . . .

Majd magában dűnyögé:

— Bárcsak ezt mondhatnám magamról is.

Bármily halk szavakban ejté is ki gondolatát, Don Inigo meghallotta. Annyival inkább, mert látta, mint térdelt le a király előtt, s hogy kérése visszautasított.

Valóban, mondá, ugylátszik nem volt szerencsés fiatal királyunknál.

— De hogy is gondolnád azt, senor? Hiszen maga a király bevallotta, hogy még nem tud spanyolul, s én sem érve németül, nem értettük meg egymást . . . De foglalkozunk egy kissé veled vagy is beszéljünk angyali leányodról.

Néhány pillanatnyi vonakodás után reszkető hangon kérdező:

— Remélem a hegyek közti megtámadás nem idézett egészességében semmi változást?

Folytatjuk.

Nyiltér.**László Zsigmond
ÁLLATORVOS**

rendelő irodája

Deák Ferencz-u. 14. I. em.

Elfogad: védőoltásokat fertőző betegségek ellen.

ÁLLATBIZTOSÍTÁSOKAT

Lovak és szarvasmarhák elhullása esetére, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Szakértelemmel készített

szemüvegek és orrcsüptetők

rövidlátó, távollátó, gyengélátó és operált szemeknek.

Mezei látószövek és turista távosövek

legfinomabb ackromatikus üvegekkel nagy választékban és legelőnyösebben kaphatók

Fischer Jakob látyszerésznél

Póter 23. sz. Saszina ház.

Donogán és Somossy
 DEBRECZEN, Kistemplombazár.
 Batist-Touseline.
 Blons Zephirek.
 Himzett vászon ruhák.
 Mosó selymek.
 Székely szövetek
 férfi ruhára
óriási raktár!

Megnyilt! Megnyilt!
 a legelőnyösebb butorbevásárlási forrás
Weinberger Nándor
 hazai gyártmányu, dusan felszerelt
butor-raktára
 Debreczen, Placz-utca 70. szám alatt.
 Nagy választék fa, vas és kárpi-
 tozott butorokban. Teljes háló, ebédlő
 és szalon berendezések.
 Páratlan előnyös kiszolgálás és
 a jutányos árszabásról biztosíthatom
 a nagyérdemű közönséget és igyekeznem
 fogok, hogy szíves bizalmukat kiérde-
 meljem. A b. pártfogást kérve, vagyok
 kiváló tisztelettel
WEINBERGER NÁNDOR
 butorkereskedő, Placz-utca 70. szám.

Eladó

3-4000 mázsa katonai szállítóknak is
 alkalmas

széna.

Értekezni lehet **Kira László** kurá-
 tornál, Dengelegen (Szatmármegye) va-
 sutállomás Reszege-Piskolt.

Ajánlom

Szegedi zsákok,

ponyvák, vásznak, zsinegek
 és kötélárúk, gácsi és besz-
 terczebányai pokrócgyárak

lópokróczai

vételét.

Kölcsönzők gabonás zsákok,
 rostáló, kazal- és géptakaró
 vizmentes ponyvákat, napi,
 heti és havi bér mellett

Sonnenberg M. D. utóda
 Vass J. Széchenyi-utca.

Birtokrendezés,

parcellázás, tagosítás, mér-
 nöki munkálatának keresz-
 tülvitelét és minden e körbe
 vágó munkálatot elvállal

Nagy és Kandell

okleveles mérnökök
 műszaki és építési irodája
 DEBRECZEN,
 ➤ Hunyadi-utca 17. sz. ◀

Tulipán padlólak

(gyorsan száradó)

valódi magyar gyártmány
 kapható csakis

Ungár és Berger

festék- és zsidókéru nagykereskedőknél
 DEBRECZEN, Csapó-u. 10. sz.

Első rangu gyártmányu

Zongorák

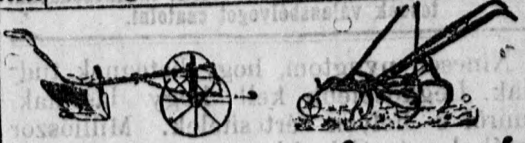
Pianinók és Harmoniumokban az al-
 föld legnagyobb terme. Külön nagy
 zongora (osztály) terem. Bérbeadott
 zongorákat új gyanánt nem adunk el.
 Szakmühely, nem kontár. — Hosszu
 zongorákat legújabb módszerinti ké-
 szítését elfogadjuk. Zongora hangolást
 vidéken is. — Zongora részletfizetésre
 is kapható:

Komáromi M.

műhangszerkészítő

Piacz-u. 49. Főpostával szemben.
 Külön hangszerület József kir. herceg-
 utca 2. Bika szálloda mellett.

Magasított kétvasu ekeestek



LACZKA LÁSZLÓ

gőzmozgató gépek, gépjáratás és gépjáratás műhelye, saját
 gyártmányu eke és gazdasági gépek raktára
 DEBRECZEN

Keszoni utca: H. Babilon-utca 48
 Raktár H. Babilon-utca 4. sz.
 Kisgyógyi utca: H. Babilon-utca 4. sz.

Pontos és jutányos kiszolgálás.
 Készít és állandóan raktáron
 tarti lökételes egytemes eke
 két, rúpa- és szeszavágókat,
 tengeri morzsológát jótállás
 mellett Elvállal mindennemű
 vasúti- és mezőgazdasági munká-
 lat u. m. csapófogóengelyek
 javítását, mindennemű gép-
 részek vaszer-
 gályozását és
 gyalogolását, gas-
 zdasági és ipari
 gépek, egyes és
 kettős ekek szak-
 szerű javítását.

Kiválóan képes arányosított ingyem
 és kézműves munkák.

Kontólyerő, gabona-szűrő rosta és tengeri morzsológát jótállás
 mellett Elvállal mindennemű vasúti- és mezőgazdasági munkálat u. m. csapófogóengelyek
 javítását, mindennemű gép-részek vaszer-gályozását és gyalogolását, gazdasági és ipari
 gépek, egyes és kettős ekek szak-szerű javítását.

Kiválóan képes arányosított ingyem és kézműves munkák.

Kontólyerő, gabona-szűrő rosta és tengeri morzsológát jótállás mellett Elvállal mindennemű vasúti- és mezőgazdasági munkálat u. m. csapófogóengelyek javítását, mindennemű gép-részek vaszer-gályozását és gyalogolását, gazdasági és ipari gépek, egyes és kettős ekek szak-szerű javítását.

Kiválóan képes arányosított ingyem és kézműves munkák.

Kontólyerő, gabona-szűrő rosta és tengeri morzsológát jótállás mellett Elvállal mindennemű vasúti- és mezőgazdasági munkálat u. m. csapófogóengelyek javítását, mindennemű gép-részek vaszer-gályozását és gyalogolását, gazdasági és ipari gépek, egyes és kettős ekek szak-szerű javítását.

Kiválóan képes arányosított ingyem és kézműves munkák.

Kontólyerő, gabona-szűrő rosta és tengeri morzsológát jótállás mellett Elvállal mindennemű vasúti- és mezőgazdasági munkálat u. m. csapófogóengelyek javítását, mindennemű gép-részek vaszer-gályozását és gyalogolását, gazdasági és ipari gépek, egyes és kettős ekek szak-szerű javítását.

Kiválóan képes arányosított ingyem és kézműves munkák.

Kontólyerő, gabona-szűrő rosta és tengeri morzsológát jótállás mellett Elvállal mindennemű vasúti- és mezőgazdasági munkálat u. m. csapófogóengelyek javítását, mindennemű gép-részek vaszer-gályozását és gyalogolását, gazdasági és ipari gépek, egyes és kettős ekek szak-szerű javítását.



Seccessió

Inga és Salon órák, pontos
 zsebórák és szép ékszerek
 legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Placz-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett fo-
 lyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Placz-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzs-
 betét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesz-
 té.re.

Legelegánsabban készítek

uri öltönyöket, felöltöket, esőköpenyeket, sport öltönyöket, diszmagyar
 ruhákat, papi palástok, reverendák és fővegeket, valamint sikkes

egyenruhákat

az új szabályzat szerinti kivitelben.

Készítek továbbá teljes katonai felszereléseket a legelegánsab-
 ban, bármely fegyvernemhez, úgy tényleges mint tartalékos tiszt és
 egyéves önkéntes urak részére a legelőnyösebb árban.

A nagyérdemű közönség nagybecsü pártfogását továbbra is kérve,
 maradtam kiváló tisztelettel

PRELOVSZKY ANDRÁS

katonai és polgári szabó DEBRECZEN, Kossuth-u. 4. szám.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyegét csatolni.

15. Nincsen nyugtom, hogy betegnek tudlak. Legközelebb kell hogy lássalak miről e helyen értesítelek. Milliószer csókol a te Cziezád.

Örökbe adom 8 éves fiu és 2 éves leánygyermeket Kállay Zsófia Csillag-u. 47.

Villanycsengőt rendkívül olcsón és pontosan készít és javít Krausz Kálmán bádigos Hatvan-u. 2. Ugyanott egy fiu tanulónak fölvetetik.

Ovadékképes pénzbeszedőt a helyi piacra azonnali belépésre felvesszünk. Schweitzer Testvérek, Piacz-utca 56.

Fiatallal segéd felvétetik Nagel Albert rőfös és fűszer üzletében Bárádon, ugyanott egy tanuló is felvétetik teljes ellátásra. Értekezhetni Bányai Józsefnél is Piacz-utca 43. sz.



„Villamos“ jó karban tartási bérlet villamos házi csengők. Házi és magán központi Telefonok, új berendezések és javítások szakszerű és olcsó Villamos felszerelések anyagok raktára. Magán telefonok kölcsön bérlet évi 20 kor.

felszereléssel együtt készít Földvári L. Debreczeni első Elektrotechnikai vállalat Debreczen Kossuth-utca 1 szám az udvarban. Telefon szám 168.

Miklósné és Társa (bőrönd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piacz-utca 26. nagytözsde mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányú kézi és láda kofferekben, saját gyártmányú utazó, piaci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigaretta- és dohány tárcákban. Javítások és megrendelések pontosan és olcsón eszközöltetnek.

Hegedű tanórákat a legtekélyesebb kiképzésig ad egy képzett zenetanító, ki a színházi zenekar tagja. Czim a kiadóhivatalban.

Szabó iparosok raktári munkát kaphatnak Grünfeld Adolf és Társánál Debreczenben.

Külön minőségű faj borok Szabó Gyula-féle Asztali 1 liter 35 kr. Ezerjő 1 liter 38 kr. Magyarádi óbor 1 liter 40 kr. Szegszárdi veres 1 liter 48 kr. A borok feltétlen tisztaságáért kezeskedem. Kontsek Gézánál Debreczen, Kossuth-utca.

Üzlethelyiség szép berendezéssel azonnal kiadó Piacz u. 75.

Közép iskolát végzett jó családból való fiu tanulónak felvétetik Pongrácz Géza papírüzletében.

Használt, de jó karban lévő zongora olcsón eladó. Czim Szív-utca 10.

Vasesztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett segédtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Két utcai szoba (külön lakosztály) a főtér közelében augusztus 1-től kereskedelmi irodának kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Egy jó családból való, 4 középosztályt végzett fiu Aszmann Ferencz férfi és női divatüzletében tanulónak felvétetik.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Weisz Gyula butor raktára és kárpitos műhelye a legolcsóbb forrás e szakmában Széchenyi-u. 19. sz.



Óra és ékszer javításokat legolcsóbban eszközöl Pintér Dezső óras- és ékszer üzletében Fötér 12. Stenczinger ház. Dus választék órák és ékszerekben.

Irodai gyakornok felvétetik Ullmann Salamon fűszer nagykereskedésében.

Teavaj naponta érkezik kilója 1 frt 40 kr. 1/4 kilós csomag 35 kr. Kertész Miklós fűszer és csemege üzletében Csapó-u.

Nincs többé kőszvény!

Ha makacs csusz, reuma és mindenféle külső fájdalomtól szabadulni akar, vegyen egy nagy üveg híres

király-balzsamot,

melynek kiváló gyógyhatását jeles orvosok is elismerték.

1 nagy üveg 2 korona utasítással.

Kapható a feltaláló és készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

Arany-egyszarvu gyógyszerár.

Nincs többé csusz!

Debreczeni Hitelbank

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-u. Széchenyi utca sarok.

Kölcsönöket adunk

váltókra, kötelezvényekre és folyó számlára a legelőnyösebb kamattal.

Elfogadunk takarékbetéteket

betét könyvecskére és check-számlára.

Jelzálog-kölcsönöket ad

földbirtokokra és házakra.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, és bérlőknek.

Elfogadunk tőzsdei megbízásokat

értékpapírok vételére és eladására.

Kölcsönöket nyújtunk

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, valamint vidéki pénzintézetek részvényeire.

Leszámítolunk tároza-váltókat

az intézet kebelében alakult hitelrészes csoportban.

Ércpénzek és külföldi bankjegyek

beváltása.

Előleget adunk új várható termésre

Felvilágosítással készséggel szolgál

Az igazgatóság.

Hol lehet legjobban és legolcsóbban bevásárolni?

Löwy F. cégnél

Debreczen, Piacz-u. 24.

Hol van a legnagyobb választék mindenféle francia és mosó delénekből?

Löwy F. cégnél.

Hol van a legnagyobb és legszebb választék batiszt és Blousravaló sefirekből?

Löwy F. cégnél.

Hol van a legnagyobb választék csipke, ruhadiszek és női ruha hozzávalókból?

Löwy F. cégnél.

Hol lehet legolcsóbban vásárolni harisnyát, keztyűt, övet és női nyakkendőket?

Löwy F. cégnél.

Hol lehet legolcsóbban vásárolni férfi és női selyem ernyőt 1 forint 75 kr.-tól?

Löwy F. cégnél.

Külön osztály alkalmi vételekből.

Nyomatott Hoffmann és Kronovics könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.